

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **V. B.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 4. 2018, čj. KRPA-139873-17/ČJ-2018-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2018, čj. 1 A 47/2018-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, **se p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **8 228 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění

byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalobu proti tomuto rozhodnutí městský soud shora specifikovaným rozsudkem zamítl.

[2] Městský soud shledal, že se žalovaný dostatečně a srozumitelně vypořádal s nutností zajištění žalobce. Žalovaný zcela správně přihlédl k osobě žalobce; ten pobýval na území České republiky neoprávněně a nerespektoval rozhodnutí správního orgánu ve věci vyhoštění a tím vzbudil pochybnost, že se podvolí dalším povinnostem stanoveným správním orgánem. Žalobce svým dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštního opatření za účelem vycestování. Žalobcem tvrzená nevědomost o nutnosti vycestování ho nezavazuje odpovědnosti.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností.

[4] Namítl, že se městský soud fakticky přihlásil k závěru, podle kterého nedbalostní jednání stěžovatele spočívající v nedostatečném projevení zájmu o to, zda rozhodnutí o správním vyhoštění již nabylo vykonatelnosti, může vést k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření a nutnosti zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Tento závěr stěžovatel odmítl a zdůraznil, že se žalovaná nedostatečně vypořádala se stěžovatelovou situací. Namítl, že uvedené nedbalostní jednání nemůže být natolik silným argumentem, aby vedlo k absolutnímu odmítnutí alternativního přístupu. Stěžovatel navíc spoléhal na to, že jeho právní zástupce ho o ukončení legálního pobytu na území České republiky bude informovat; nelegálního pobytu si nebyl vědom. Stěžovatel svůj nelegální pobyt nezpochybňoval, zdůraznil však, že nelze zavrhnout alternativní opatření využitelná pro nahrazení institutu zajištění. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. na usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38.

[5] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek i žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[8] Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je *p[olice] oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování*. Zároveň musí být dán jeden z důvodů uvedených v písmenech a) až e) téhož odstavce. V projednávané kauze byl

pokračování

stěžovatel zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. c) (*cizinec nevystoupal z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění*), protože nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, ze dne 16. 1. 2018, čj. KRPA-21167-16/ČJ-2018-000022, na dobu jednoho roku, které se stalo vykonatelným 16. 2. 2018. Stěžovatel tak od 16. 2. 2018 do 13. 4. 2018 (den, kdy byl kontrolován policií) mařil výkon správního rozhodnutí.

[9] Jednou ze zákonných podmínek pro zajištění cizince je skutečnost, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Naplnění této podmínky stěžovatel zpochybňuje.

[10] Podle § 123b odst. 3 věty druhé zákona o pobytu cizinců *[p]ři rozhodování o uložení zvláštního opatření policie zkoumá, zda jeho uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, a přihlíží k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*

[11] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 5 Azs 20/2016-38: „*Důvody zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření (§ 123b téhož zákona). Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).*“

[12] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konzistentně judikuje, že zajištění představuje mimořádný institut. Podmínky omezování osobní svobody musí být interpretovány restriktivně, aby byla v souvislosti s řízením o správním vyhoštění používána co nejméně invazivní opatření vůči cizinci. Uložení zvláštních opatření proto musí být upřednostněno před zajištěním. Zároveň však uložená zvláštní opatření musí být skutečně účinná. Nejvyšší správní soud dovodil v řadě rozhodnutí, že volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, mezi něž lze řadit také zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na určité předpoklady. Cizinec musí být schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a zároveň nesmí existovat důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření byl ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Předpokládá se, že cizinec bude při realizaci tohoto opatření se správními orgány spolupracovat a případnému výkonu správního vyhoštění se nebude vyhýbat. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze podle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince (rozsudky NSS ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 As 104/2013-28, ze dne 27. 3. 2014, čj. 3 As 112/2013-24, ze dne 18. 7. 2013, čj. 9 As 52/2013-34, ze dne 12. 10. 2016, čj. 10 Azs 102/2016 -56). Úvaha o možnosti využití zvláštních opatření za účelem vycestování cizince z území před jeho případným zajištěním přísluší správnímu orgánu. Správní soud je pak na základě žaloby oprávněn hodnotit správnost, dostatečnost či přezkoumatelnost této úvahy.

[13] Žalovaná při rozhodování o zajištění stěžovatele shledala existenci nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění ze strany stěžovatele. Uložení

zvláštních opatření za účelem vycestování by podle žalované bylo nedostačující. Žalovaná se podrobně zabývala jednotlivými formami mírnějších donucovacích opatření, tj. a) oznámení policii adresy místa pobytu a zdržování se tam, b) složení finanční záruky či c) povinnost cizince hlásit se na policii. Shledala přitom, že stěžovatel nemá na území České republiky žádnou legální pobytovou adresu; v protokolu o podání vysvětlení uvedl, že nemá finanční hotovost pro složení finanční záruky (kauce); stěžovatel neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené, protože není zřejmé, zda chce z České republiky vycestovat, neboť již v minulosti z území nevycestoval a mařil výkon správního rozhodnutí.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že se žalovaná dostatečně přezkoumatelně a srozumitelně vypořádala s nezbytností zajištění stěžovatele. Žalovaná zcela správně přihlédla k osobě stěžovatele, který opakovaně porušil zákon o pobytu cizinců a mařil výkon správního rozhodnutí o správním vyhoštění; už tímto jednáním stěžovatel neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování. Žalovaná se řádně zabývala použitím mírnějších opatření, uložení těchto opatření nezavrhla pouze z důvodu stěžovatelova nezájmu o to, zda rozhodnutí o správním vyhoštění již nabylo vykonatelnosti, jak stěžovatel namítal v kasační stížnosti.

[15] Nejvyšší správní soud shledává výše uvedená zjištění za dostatečně odůvodňující rozhodnutí o neuložení zvláštních opatření a ztotožňuje se s nimi. Na tom nemůže nic změnit ani stěžovatelovo tvrzení, podle kterého mu jeho právní zástupce sdělil, že podal odvolání a že do doby, než bude o odvolání rozhodnuto, může stěžovatel pobývat na území České republiky. Podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu totiž odvolání proti rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění není přípustné, o čemž byl stěžovatel poučen. Stěžovatel též v protokolu o podání vysvětlení ze dne 15. 4. 2018 uvedl, že si je vědom toho, že dostal správní vyhoštění, vzdal se práva na odvolání a že toto rozhodnutí nabylo právní moci 16. 1. 2018 a stalo se vykonatelným 16. 2. 2018. Ve vycestování na Ukrajinu mu přitom nic nebránilo a sám chtěl odjet domů.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal.

[18] Ustanovenému advokátovi se podle § 35 odst. 9 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování 6 200 Kč za dva úkony právních služeb (další porada s klientem přesahující jednu hodinu a sepis kasační stížnosti) a paušální náhrada hotových výdajů dvakrát 300 Kč, celkem částka 6 800 Kč. Jelikož

pokračování

ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, Nejvyšší správní soud přiznanou odměnu a náhradu hotových výdajů navýšil o sazbu této daně ve výši 21 % na výslednou částku 8 228 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. března 2019

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu